

Külföldi folyóirat-figyelő

KÖNYVTÁR- ÉS INFORMÁCIÓTUDOMÁNY

Általános kérdések

96/333

PINHEIRO, Lena Vania Ribeiro – LOUREIRO, José Mauro Matheus: Traçados e limites da ciência da informação = Cienc.Inf. 24.vol. 1995. 1.no. 42-53.p. Bibliogr. 56 tétel.

Res. angol nyelven

Az információtudomány vonalai és határai

Dokumentálóképzés -felsőfokú; Informatika; Interdiszciplináris problémák

Az információtudomány eredete, születése, fejlődése és jelenlegi állása. Legjelentősebb kutatói és a hozzájuk kapcsolódó gondolkodási trendek. Az interdiszciplinaritás és az új terület technológiai és társadalmi dimenziói. A brazil információtudomány, és felsőfokú oktatásának története, struktúrája.

(Autoref. alapján)

96/334

SARACEVIC, Tefko: Interdisciplinary nature of information science = Cienc.Inf. 24.vol. 1995. 1.no. 36-41.p. Bibliogr. 14 tétel.

Res. portugál nyelven

Az informatika interdiszciplináris jellege

Információkeresés; Informatika; Interdiszciplináris problémák

Először bemutatja az információtudomány eredetét és társadalmi hátterét, majd a legfontosabb tevékenység, az információkeresés fejlődését írja le. Az interdiszciplinaritás fejlődését négy területtel kapcsolatban értékeli, ezek a könyvtártudomány, a számítógéptudomány (számítástechnika), a megismerés-tudományok, ide értve a mesterséges intelligencia kutatását, és a kommunikáció. Az információtudománnyal szembeni kihívások leginkább három irányból: a társadalmi változások, a technológiai forradalom és az interdiszciplináris változások felől gyakorolnak nyomást. Az információtudománynak megvan a maga szerepe ezekben a legkritikusabb kérdésekben.

(Autoref. alapján)

igényeinek kielégítésével és a szervezeti bővüléssel kapcsolatosak.

A könyvtári és információs szolgáltatásokra vonatkozó politika kialakítása során a dél-afrikai könyvtárosoknak és információs szakembereknek alkalmazkodniuk kell az információtechnológia gyors fejlődéséhez és az információs környezethez, és át kell alakítaniuk a dél-afrikai könyvtári és tájékoztatási szolgáltatásokat, hogy minden dél-afrikai polgár igényét kielégíthesék. Fontos lenne a szolgáltatások teljes körű és pontos kvalitatív leírása, mivel csak így állapítható meg okozati vagy asszociatív kapcsolat az információigények, az információellátás társadalmi dinamikája, a könyvtárak, az írásbeliség és a felnőttoktatás, és az új médiák között.

A szerző szerint nagyobb figyelmet kellene fordítani a konceptuális elemzésre, a kvalitatív, az interdiszciplináris, a csoportos, az akció- és a történeti kutatásokra.

(Autoref.)

Lásd még 356, 459

Kutatás

96/335

LOR, Peter: Current South African research needs in respect of library and information services = Mousaion. 14.vol. 1996. 1.no. 3-19.p. Bibliogr.

Milyen kutatásokra van ma szüksége a dél-afrikai könyvtár- és tájékoztatásügynek?

Könyvtártudományi kutatás; Nemzeti könyvtár

A gyakorló könyvtárosoknak és a vezetőknek olyan kutatási eredményekre van szükségük, amelyek tényleges információt nyújtanak az intézményben folyó döntéshozatali és tervezési munka javításához. A gyakorlatban felmerülő kérdések – mint ezt a Pretoriai Állami Könyvtár programjai is példázzák – többnyire a technológia megfelelő alkalmazásával, a használók igényeivel, információkeresési szokásaival, a gazdasági, társadalmi, kulturális és üzleti környezettel, az információval rosszul ellátott közösségek

Tudománymetria, bibliometria

96/336

MEYER, Terry – SPENCER, John: A citation analysis study of library science: who cites librarians? = Coll.Res.Lib. 57.vol. 1996. 1.no. 23-33.p. Bibliogr.

Könyvtártudományi hivatkozásvizsgálat: ki hivatkozik a könyvtárosokra?

Folyóirat -könyvtári; Hivatkozás

Egyedül a könyvtárosok olvassák és idézik a könyvtártudományi folyóiratokban megjelent cikkeket? A tanulmányban közölt vizsgálat szerint a könyvtártudományi cikkekre hivatkozó tudományok között szerepel a számítástechnika, orvostudomány, pszichológia, a társadalomtudományok és az általános tudományok. A felmérés módszerei között szerepelt a DIALOG Social SciSearch nevű adatbázisában való keresés, aminek segítségével húsz évet áttekintve vizsgálták a hivatkozásokat 24 könyvtártudományi

folyóíratra. A DIALOG folyóiratokra vonatkozó tárgyi kategóriái alapján a szerzők kiválasztották a tanulmányban szereplő könyvtártudományi folyóiratoknak azokat a hivatkozott cikkeket, amelyek nem könyvtári témájúak voltak. Bár a más tudományterületekről származó hivatkozások száma magasabb, mint ahogy ezt a korábbi vizsgálatok jelezték, a más társadalomtudományi ágakkal való összehasonlítás alapján elmondható, hogy a könyvtártudomány nem rendelkezik olyan szintű hivatkozottsággal, mint a fejlettebb tudományterületek.

(Autoref.)

KÖNYVTÁR- ÉS TÁJÉKOZTATÁSÜGY

Nemzetközi könyvtárügy

96/337

STOCK, Wolfgang G.: Die Informationspolitik der Europäischen Union = ABI-Tech. 16.Jg. 1996. 2.no. 111-132.p. Bibliogr. 44 tétel.

Res. angol nyelven

Az Európai Unió tájékoztatási politikája

Információs társadalom; Nemzetközi szervezet; Tájékoztatási politika

A cikk az Európai Unió könyvtárpolitikáját elemzi az 1992-es egyezmény óta. Röviden ismerteti az előzetes programokat: az Impact 1-et, az információpiaci projektet (Information Market Observatory) és az Impact 2-t. Az Európai Közösség Bizottságának 1993-as nyilatkozata („White Paper”) az európai tájékoztatási politika új szakaszát jelentette: kimondta, hogy e politika

középpontjába az információs társadalom megteremtését kell állítani. Ezt követte a Bange-mann munkacsoport jelentése és a Bizottság tézisei az információs társadalomról, a Negyedik Kutatási és Technológiai Fejlesztési Keretprogram (Fourth Framework Programme of Research and Technological Development) a távközlés liberalizálásáról szóló program („Green Papers”), a könyvtári program, az információkezelési (information engineering) program, a legfejlettebb hét ország (G7 countries) konferenciája az információs társadalomról, és az Info2000 program. Milyen hatással van az új európai politika a könyvtárakra, levéltárakra és tájékoztatási központokra? A cikk e kérdést vizsgálva az univerzális szolgáltatások és a könyvtárak magánosításának kérdéseit tárgyalja.

(Autoref.)

Nemzeti könyvtárügy

96/338

VITIELLO, Giuseppe: Splendori e miserie delle statistiche bibliotecarie = Boll.AIB. 35.vol. 1995. 4.no.. 465-480.p. Bibliogr. 30 tétel.

Res. angol nyelven

Tündöklés és nyomorúság a könyvtári statisztikában

Állománygyarapítás; Gazdálkodás -könyvtárban; Hatékonyság; Munkaszervezés; Nemzetközi helyzetkép; Statisztika

Nemrég jelent meg P. Ramsdale makrostatistikai elemzése az európai könyvtárgazdaságról, 1986 (illetve 1981) és 1990 közötti adatok alapján. Eszerint a tizenketek Európájában 95880 könyvtár 6 637 ezer ECU-t költött (ennek 58%-át személyzetre). A könyvtárak költségvetése a GDP 0,15%-át tette ki, ami lakosonként közel húsz ECU-t jelent. (Az előző öt év adatai: 88461 könyvtár, 6036000, illetve 17,85 ECU.) A személyzet létszáma 231600-ról 237200-ra emelkedett, ami alig fél százalékos növekedés évente. Az 1 milliárd 435 millió könyv 202 millióval több, mint az előző öt évben. Ez 4,1 köte-